

Barla mektuplarında, Risale-i Nur

Cumhuriyetin ilânından sonra tesis edecekleri müstebit rejimde önlerinde engel istemeyen zamanın idarecileri, yakından tanıdıkları Bediüzzaman Said Nursî'yi ıssız bir belde olan Barla'ya sürdüler.

Orada münzevî yaşasın, kimseden yardım görmesin düşüncesiyle, baskı ile tehdit ile susturmaya çalıştılar.

Böyle düşünenler yanıldıklarını anladıklarında çok geç kalmışlardı.

Adeta, orada Üstadın gelmesini bekleyen cefakâr, fedakâr, samimî insanlardan oluşan vardı. Ama bunu kendileri dahi bilmiyorlardı.

Hakkında pek fazla bilgi sahibi olmadıkları kişiden, ilk defa duydukları iman hakikatlerinin neşri için öyle bir teslimiyet içindeydiler ki; Üstad "Yaz Kardaşım" dediğinde hiç tereddütsüz yazıyorlardı.

Hatta bazıları "Üstad bunları yazdırıyor, ama bu dağ başında bunları kim okuyacak?" diye serzenişlerde bulunsalar da yazma hizmetinden hiç taviz vermediler.

Çünkü o kahramanlar; "Risale-i Nur, Hakikat-i İslâmiye ve Kur'âniyeyi müsbet ve müdellel bir şekilde insanlığın nazar-ı tahkikine arz ve ifade etmektedir" diyen Üstad'larının söylediklerine inanmışlardı.

Nasıl ki; güneş doğup yükseldikçe, doğmadan önceki karanlık gider, her taraf aydınlanır, eşyaların ne olduğu, ne işe yaradığı şekil ve renkleriyle görünüyorsa; yazılan eserler de çoğaldıkça yazarların kalpleri aydınlanıyordu. Aydınlandıkça da memleket üzerine çöken karanlıklı zulümat dalgaları, yerine ümit, şevk ve hizmete bırakıyordu.

Fakat güneş, nasıl ki yeryüzüne binler faydası olduğu halde, bunları yaptığından haberi yoktur. Nur Talebeleri de aynen güneş gibi yaptıkları hizmetin nerelere ulaşacağından haberleri yok idi.

Onun için yazdıkları lâhika mektuplarının da neşredileceğini dahi bilmediklerinden, samimî, tasannusuz, halisane yazmışlar. "Şu risale (Yirmi Yedinci Mektup) bir meclis-i nuranidir ki, Kur'ân'ın şu mü- barek ve münevver şakirtleri içinde birbiriyle manen müzakere ve müdavele-i efkâr ve yüksek bir medrese salonudur...." (Barla Lâhikası. 50)

Barla Lâhikası'nda, baştan sona kadar Risale-i Nur'a medh-ü sena eden mektuplar vardır.

Hulusi Abi, eserleri okurken duyduğu heyecanı şu sözleriyle ifade ediyor: "Nurlu Sözleri cemaate okumak nasip olduğu zamanlarda, bende bazı hissiyat hâsıl oluyordu." (...) "Evvelce arz ettiğim vecihle ben artık bir şey için yaşadığımı zannediyorum. O da, Üstadım olan dellâl-i Kur'ân'ın vazife-i memure-i maneviyesini ifade kendilerine pek cüz'î bir yardım

ve Kur'ân hesabına cüz-î bir hizmetkârlıktan ibarettir" (Barla Lâhikası) sözleriyle de hayatını Risale-i Nur hizmetine adadığını ifade ediyor.

Risale-i Nur'u en iyi tarif edenler Barla'da eserlerle ilk muhatap olanlardır.

Çünkü haza ihlâs, haza sadâkat, samimiyet ve halisane muhabbet. Yazdıkları mektuplarda, Risale-i Nur'a ve Üstadlarına karşı gösterdikleri bağlılıkta hiçbir şekilde tasannu eserinin olmadığı düsturlar manzumesidir Barla Lâhikası.

O mektupların kitap haline gelip, kıyamete kadar gelecek Nur Talebelerine rehber olacakları akıllarından bile geçmediğindedir ki; bütün mektuplarda aynı safiyeti görmek mümkün.

Hulusi Abi ince zekâsıyla Risale-i Nur'un neşri hakkında diyor ki; "Eserlerin Nur İsm-i Aziminin tecellisi olduğuna, ihtiyaca ve hal-i âleme göre yazdırıldığına bence asla şüphe kalmamıştır" (Barla Lâhikası) Kur'ân, sünnet ve şearin unutturulmak istendiği bu dehşetli asırda insanların ihtiyacına cevap verebilecek tarzda "yazdırıldığına" diye ifade ediyor. "Yazdırıldı" ifadesi ise, Üstadın ve eserlerin hakikî mahiyetini ve vazifesini anladığının tezahürü.

"Otuz İkinci Söz'ün Üçüncü Mevkıfını da Hakkı Efendi kardeşimizle merak ve dikkatle okuduk. (33. Söz, 3. Mevkıf; "Bütün mevcudatın hakaiki, bütün kâinatın hakikati, Esmâ-i İlâhiyeye istinad eder"...) Cidden çok âli mefhumu var... Belki diğer sözlerin daha fevkinde parlayan bir necm-i nurefşandır. (nur saçan yıldız).... erbab-ı imana gülümseyen, ahzab-ı dalâlete haşmetle bakan, gözlerini kör eden, erbab-ı gafleti uyandıran.... Bir kevkeb-i nevardır (parlayan yıldız).

Hulusi Abi, daha önce Doktor Kemal'e Mi'rac Risalesi hakkında sorduğu soruların cevabı çok açık ve net bir şekilde alır.

(Doktordan Mi'racı (31. Söz Mi'rac Risalesi) nasıl bulduğunu sordum. Doktor Kemal der: "Eserin pek büyük kıymetini takdir etmek için, İslâm olmaya gerek yok, insan olmak kâfi" cevabını verdi.) (Barla Lâhikası, s. 61) Bu cevabı da Üstadına bildiriyor.

Hulusi Abi, Risale-i Nur hizmeti için çok şeyler yapmak istediğini, ancak "istidadım kısa, iktidarım noksan" diyerek, Yirmi Dördüncü Sözde geçen fakir gibi (Benim hediyem hiçtir, ne yapayım.... Eğer benim iktidarım olsaydı bir mislini sana hediye ederdim) dediği gibi, ben de derim; "Ey sevgili Üstadım. Gücüm yetişse elimden gelse bütün o nurlu sözler ayarında kelimelerden mürekkep cümlelerle size maruzatta bulunmak isterim. Fakat biliyorsunuz ki yok. Niyetime göre muamele buyurunuz." (Barla Lâhikası, s. 63)

Üstadın kardeşi Abdülmecid Abi, "Lâfzî bir Üstadı kaybettimse de, manevî müteaddit mürşitleri buldum diye kendimi tebşir ettim" (Barla Lâhikası. 66) ifade eden mektubuyla eserlerdeki her bahsin ayrı ayrı birer mürşit olduğunu ifade ediyor.

Hulusi Abi: "....Üstadım müsterih olunuz, bu Nurlar ayakaltında kalamazlar. Onları dellâl-ı Kur'ân'dan enzar-ı cihana vaz eden Hâlık (cc) bizim gibi, kimsenin ümit ve tahayyül edemeyeceği âciz insanlarla bile neşir ve muhafaza ettirir.... Bu sebeple oradaki kardeşlerimizden Risale-i Nur ile çok alâkadar olmalarını rica etmekteyim." (Barla Lâhikası, s. 69) diyerek, Risale-i Nur'un kıyamete kadar vazifesini bihakkın ifa edeceğinin ümidini ve şevkini bizlere kadar taşımaktadır.

Pınarlar, akarsu olup aktıkça hariçten karışan maddeler pınarın temiz suyunu etkilediği gibi, Risale-i Nur hizmetini akamete uğratmak isteyenler hep olmuştu. Bunlar kısmen zarar verseler de samimî Nur Talebeleri sayesinde kaynaktaki temizlik muhafaza edilerek bu günlere gelinmiştir.

Barla ve Barla mektupları pınar gibidir. Şöyle ki; pınarın çıktığı yerdeki su, çıktığı yerdeki toprağın bütün özelliklerini (ısısını, minerallerini, şifasını v.b) en saf, katışıksız, tabir-i caiz ise "kaynak ne ise suyu da o dur" dediği gibi muhafaza eder.

Barla siddıkları da, Risale-i Nur'u telif edildiği ilk kaynaktan içtikleri için, Üstad Bediüzzaman'ın istediği sadâkat, samimiyet, ihlâs, tesanüt ve uhuvveti yaşayanlardı.

Ancak ne var ki; pınarlar, akarsu olup aktıkça hariçten karışan maddeler pınarın temiz suyunu etkilediği gibi, Risale-i Nur

hizmetini akamete uğratmak isteyenler hep olmuştur.

Bunlar kısmen zarar verseler de samimî Nur Talebeleri sayesinde kaynaktaki temizlik muhafaza edilerek bu günlere gelinmiştir.

“Üstadım müsterih olunuz, bu Nurlar ayakaltında kalamazlar. Hâlık (cc), kimsenin ümit edemeyeceği âciz insanlarla neşir ve muhafaza ettirir” diyen Hulusi Abi, Risale-i Nurlar’ı okuduğundaki halet-i ruhiyesini de şöyle ifade ediyor: “Fakat ne çare ki, iğtimam edebildiğim kısacık vakitlerde zihnimi safileştirip Nurlar’ın karşısına, dolayısıyla Kur’ân’ın mu’cizeleri mecmuasına ve aziz, muhterem Üstadımın medresesine ve ol Seyyidü’l-Kevneyn Peygamberimiz Efendimiz Hazretlerinin (asm) ravza-i saadetlerine ve nihayet Rabbü’l Âlemin Teâlâ ve tekaddes Hazretleri’nin huzur-u lâmekânîsine çıkıyorum. Bu sebeple cidden o Nurlar’la iştigal etmediğim zamanlar, keşki enfâsı ma’dude-i hayattan olmaya idiler diyorum.” (Barla Lâhikası, s. 69)

Hulusi Ağabey burada, zihnimi dünya işlerinden arındırıp, Nurlar’la iştigal etmeğe başladığımda, önce Üstad Hazretleri’nin huzuruna, oradan Peygamber Efendimize (asm) ve oradan Allah’ın huzuruna intikal ettiğimi hissediyorum. Nurlar’la meşgul olmadığım zamanlar ve dakikalar “Keşke olmasa idi” demiş oluyor.

Risale-i Nur Külliyyatının en uzun bölümü olan ‘On Dokuzuncu Mektup’un mu’cizeliği hakkında Sabri Abi’nin düşünceleri ise şöyle:

“Meb’us-u âlem Aleyhisselâtu vesselâm Efendimiz Hazretleri’nin insanları hayrette bırakan (...) On Dokuzuncu Mektubun dördüncü cüz’ünü; (...) istinsaha başlamıştım. (...) Bu hususta kalben hisseylediğim duygulardan mütevellit ve lâzımü’l-arz methüsenayı gayet parlak bir tarzda arz etmek ehass-ı emelim ise de maalesef söylemekten âciz bulunduğumu beyan ile iktifa ediyorum. Yalnız şu noktayı hissettim ki: o vekayiide siz cismen değilse de fakat ruhen, Server-i Kâinat Efendimiz (asm) ile beraber idiniz tasavvur ediyorum. Zira vekayi-i mezkûrenin künyesiyle, mevkii ile an’anesiyle kat’iyen ve ol vecihle nakl ve tahrir buyurduğunuz kani ve kâilim.”

Risaleler, bu veya buna benzer şartlara haiz. Okuma ve hizmetimiz esnasında bu anları yaşar, tahayyül ve tasavvur ederek yap- tığımızda hizmete olan şevkimiz daha da artacaktır, inşaallah.

Yeni tanzim ile hazırlanan Risale-i Nur Külliyyatı’nın her parçasının üst köşesinde, o Risalenin ne zaman ve hangi tarihte yazıldığına dair bilgi vardır. Bu tarih bilgisinde aslında bizi bir yerlere götürecektir bir sır saklıdır. Meselâ, Onuncu Söz “1926 yılında Barla’da Türkçe olarak telif edilmiştir” diye yazdığına, bizi 1926 yılındaki Türkiye’nin şartlarına götürüp ve o sözün yazıldığı günlerde, o Risalenin konusuna uygun dehşetli bir hücum olduğunu ve o ihtiyaca binaen yazdırılmış olduğunu görürüz.

O zamanki süfyanist komite, milletin imanını nasıl zayıflatırız, hatta nasıl imansız yaparız planları görüşülürken çeşitli teklifler öne sürülür. Bunların içinde en tesirli yolun, herkesin yaptıklarından hesaba çekileceği, “haşir” akidesini zayıflatmak fikri öne çıkar ve bu yolda çalışmalara başlanır. Çünkü “haşir” inancı olmayan insana her şeyi yaptırabilirsiniz.

Öncelikli mesele “haşir” olduğundan, Barla’da ilk yazılan eser de, ölümden sonra tekrar dirileceğimizi ve yaptıklarımızın hesabını vereceğimizi, iki kere iki dört edercesine anlatan Onuncu Söz olan “Haşir Risalesi”dir.

Sabri Abi, Haşir Risalesi’ni okuduktan sonraki üzerinde bıraktığı tesiri şöyle anlatıyor: “Bekledim, ta ki: Onuncu Söz neşredilmiş, işbu kıymeti, mükevvenata faik (kâinattan üstün) olan mübarek nurlu eserlerden bir nüshacık ihsan buyruldu.” “... Kıymet-i maneviye itibariyle mevcudattan ağırdır...” (Barla Lâhikası, s. 100)

Bütün mevcudatın haşre tabi olacağını düşünerek, Onuncu Sözün bütün mevcudattan ağır bir eser olduğunu ifade ediyor.

“Bundan başka şu nuranî ve kudsî eser, numarası itibariyle dokuz eserin daha mukaddemen sebkât ettiğini ima ve iştigal ile beraber ve on numaradan sonra daha birçok eserlerin vücudunu mutazammın bulunmasına dair bir hassasiyet-i

kalbiye uyandırdı." (Barla Lâhikası, s. 101)

Yani, Onuncu Söz olan Haşır Risalesi'nden önce dokuz eser daha olduğu ve daha birçok eseri de içine alacağını hissetmenin sevincini yaşıyor Sabri Abi. Ve devam ediyor: "Nasıl o röntgen cihazı şu uzuvların içindeki en ince ve en hafî hali görüyor, gösteriyor. Öyle de Nurların hazinedarları olan Sözler dahi, hakaik-i eşyada en ufak zerrelere bile görmek ve göstermek hassasına haizdir. (...) Herkese görmek müyesser olmayan gayet dakik ve amik beyanat-ı harikalarını röntgen makinesi ile temsil ediyorum." (Barla Lâhikası, s. 102)

Onun için Sözler'i (Risale-i Nur'u) röntgen makinesine benzetiyorum.

Fen ve din ilimleri âlimlerinin asırlardır çözemediği ene-zerre ve tahavvûlat-ı zerrat meselelerini sadece beş saatlik bir zaman içinde yazılan Otuzuncu Söz'ün değerini, münkirler üzerindeki tesirini ise Sabri Abi şu veciz sözleriyle şöyle ifade ediyor: "Müşrik ve münkirleri mağlûp ve ilzam eden ve son sistem malzeme-i cihadiye-i vahdaniyeyi haiz havi ve cami, kuvvet ve resaneti çelik, kıymet ve ehemmiyeti elmas ve cevahir ve akik bir kal'a-misal olan Otuzuncu Söz'ü istinsaha muvaffak oldum." (Barla Lâhikası, s. 80)

Bu mübareklerin elleri ve makbul duâları ile bu günlere kadar gelen hizmette, Cenab-ı Allah bizleri, bizim haberimiz yok iken bizi istihdam ediyor.

Biz de bütün gayretimizle müstahdem olmaya çalışalım.